

Kniha číslo 19

autor + název díla: Simona Monyová - Tchyně a uzený

Literární druh: dobrodružná epika

Literární žánr: psychologický román (ve formě prózy)

Století vzniku knihy: 21. století - česká próza

Kompozice díla: chronologicky, do několika kapitol

Časoprostor díla: čas neurčen, doma u tchyně

Pásmo vypravěče: er-forma

Typické jazykové prostředky: spisovný jazyk

Děj:

Mladý doktor Hynek bydlí s matkou. Otce nepoznal, matka nikdy nežila ani s žádným jiným mužem. Zdatně manipulovala se životem syna tak, aby vždy bezvýhradně patřil jen jí, přestože Hynek sám ve svých 34 letech touží po rodině a dítěti. Dokonce rozeštvála bývalou přítelkyní lžemi, že je jí Hynek nevěrný. Nyní je Hynek ale ve vážném vztahu s 26letou Sylvií, grafičkou v reklamní agentuře. Matce se nezalíbí, vidí v ní automaticky svůdnici bažící po postavení a majetku.

Alžběta se s nikým nesnese, Hynek jí však nedokáže odporovat a neustále ji brání a omlouvá, třebaže není v právu. Sylva se ocitá v pasti, rozhodla se za Hynka provdat a odstěhovat se k němu, předvíдалa problémy s tchyní. Hynka se jí ale nepodařilo dostat na svou stranu, a tak musí snášet ponižování matky, je nervózní, podrážděná. Hynek si začíná myslet, že se změnila, odmítá uznat, že příčinou její proměny je pobyt v domě společně s protivnou tchyní.

Alžběta vymýšlí plán, jak dostat Sylvii z domu - platí Valerii, která jí donáší obědy, za to, aby Hynka sváděla a Sylvii tak pod záminkou nevěry dostala pryč. Valerie se má stát placenou hospodyní v domácnosti. Sylvie snáší i toto další příkoří, drzá a líná Valerie umí na Hynka udělat dojem, s maminkou si zdánlivě rozumí. Valerie je koketní a podbízivá, zatímco Hynek je naivní, Valerii se hravě podaří Hynka časem svést.

Sylvie dům opouští, tchyně je spokojená a vyzývá Valerii, aby také odešla. Ta však pojala jiné úmysly, sama Alžbětu vydírá, aby nechala vše jak je, jinak Hynkovi řekne vše. Alžběta navštívila Sylvii a poprosila ji, ať o Hynka bojuje. Sylvie však odmítá, trápí se pro něj. Alžběta snáší své ponižení hůř. Valerie si Hynka omotala, lichotí mu pozornost atraktivní ženy a na svou matku je poprvé drzý. Kniha končí citátem: "Když stárneme, pomsta je nejjistější formou spravedlnosti." Alžběta se obrátí na známého, doufá, že by mohl pomoci.

Hlavní postavy:

Alžběta - tchyně, Hynkova matka

Sylvie - Hynkova bývalá přítelkyně, nezvládala tchyni a časem odešla z domu

Hynek - mladý doktor, bydlí se svou matkou

Valerie - pečovatelka v domě, snaží se svést Hynka pod prosbou Alžběty, chce zůstat

Životopis a zajímavosti autora:

- česká spisovatelka, zaměřující se především na romány pro ženy
- píše ze svých zkušeností, především s mezilidskými vztahy a domácím násilím
- s manželem vlastnili vydavatelství Mony, od roku 2002 vycházely její knihy
- v srpnu 2011 ji manžel zavraždil v jejich domě v Brně-Obřanech
- Ingr jí při hádce zasadil šest ran nožem a na místě zavraždil

Další její díla: Osud mě má rád (autobiografie), Manželky na odpis (satira)

Další 2 autoři této doby:

Jáchym Topol:

- český básník, prozaik, hudebník a žurnalista
- vnukem spisovatele K. Schulze a synem básníka a dramatika Josefa Topola
- studium na gymnáziu nedokončil
- pracoval jako skladník, topič, nosič uhlí
- aktivity má především spjaté s okruhem undergroundu a samizdatu

Milan Kundera:

- česko-francouzský spisovatel
- ve Francii byl zbaven československého státního občanství
- své texty psal nejdříve česky, později francouzsky
- nejznámější díla od něj: Žert, Nesnesitelná lehkost bytí, Nesmrtelnost
- celosvětově proslavil zejména jako prozaik a esejista

Psychologická próza:

- autoři se zaměřují na lidi, kteří jsou způsobem psychicky poznamenáni, nešťastní
- nejčastější témata - odraz války, koncentračních táborů, vyrovnávání se smrti, s nemocí, odraz totalitního režimu na psychice člověka, analýza milostných vztahů